

รายงานสถานการณ์ศัตรูข้าว

วันที่ ๒ กันยายน ๒๕๕๘

กลุ่มพยากรณ์และเตือนการระบาดของศัตรูพืช
กองส่งเสริมการอารักขาพืชและจัดการดินปุ๋ย
โทร. ๐๒-๙๕๕๑๕๑๔ โทรสาร ๐๒-๙๕๕๑๕๑๔

E-mail: Bio53@hotmail.com, doae_pmd@hotmail.com

๑. สถานการณ์ศัตรูข้าว

พื้นที่ปลูกตามรายงานของสำนักงานเกษตรจังหวัด ณ วันที่ ๒ กันยายน ๒๕๕๘ จำนวน ๗๐ จังหวัด มีพื้นที่ปลูกข้าว ๔๔,๑๙๔,๐๐๓ ไร่ สถานการณ์ศัตรูข้าว ในสัปดาห์นี้

เพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล* พื้นที่การระบาด ๑,๓๘๕ ไร่ ในข้าวอายุช่วง ๔๐ - ๖๐ วัน จำนวน ๑,๓๘๕ ไร่ (ลดลง ๘๑ ไร่) พบการระบาดในพื้นที่ ๒ จังหวัด ดังนี้

จังหวัดพิษณุโลก ได้แก่ อำเภोधมพิราม

จังหวัดปัตตานี ได้แก่ อำเภอปาณาระ

โรคไหม้** พื้นที่การระบาด ๑๒๖,๙๕๗ ไร่ ในระดับรุนแรง ๒๓,๑๖๖ ไร่ และในระดับไม่รุนแรง ๑๐๓,๗๙๑ ไร่ (เพิ่มขึ้น ๖๕,๕๒๑ ไร่) พบการระบาดในพื้นที่ ๑๓ จังหวัด ดังนี้

จังหวัดบุรีรัมย์ ได้แก่ อำเภอละหารทราย และอำเภอลำปลายมาศ

จังหวัดชัยภูมิ ได้แก่ อำเภอเมือง และอำเภอเกษตรสมบูรณ์

จังหวัดนครราชสีมา ได้แก่ อำเภอห้วยแถลง และอำเภอครบุรี

จังหวัดอุบลราชธานี ได้แก่ อำเภอเดชอุดม ศรีเมืองใหม่ เขมราฐ พิบูลมังสาหาร ดอนมดแดง เหล่าเสือโก้ก นาจะหลวย ตระการพืชผล บุณฑริก พุงศรีอุดม น้ำยืน สว่างวีระวงศ์ และอำเภอสรินธร

จังหวัดศรีสะเกษ ได้แก่ อำเภอขุนหาญ

จังหวัดมุกดาหาร ได้แก่ อำเภอเมือง ดอนตาล หนองสูง และอำเภอนิคมน้ำอ้อย

จังหวัดขอนแก่น ได้แก่ อำเภอภูผาม่าน

จังหวัดสุรินทร์ ได้แก่ อำเภอสำโรงทาบ

จังหวัดมหาสารคาม ได้แก่ อำเภอนาคู

จังหวัดพะเยา ได้แก่ อำเภอเมือง ดอกคำใต้ แม่ใจ และอำเภอภูพานยาว

จังหวัดลำปาง ได้แก่ อำเภอแจ้ห่ม

จังหวัดเชียงราย ได้แก่ อำเภอป่าแดด เมือง ขุนตาล และอำเภอพญาเม็งราย

จังหวัดปัตตานี ได้แก่ อำเภอมายอ

๒. การคาดการณ์

จากการตรวจสอบสภาพแวดล้อมย้อนหลัง ๗ วันจากสถานีตรวจวัด (Gistda) ๒๔ สถานี สภาพอากาศจากกรมอุตุนิยมวิทยาล่วงหน้า ๗ วัน (๓๑ สิงหาคม - ๖ กันยายน ๒๕๕๘)

๒.๑ พื้นที่เสี่ยงต่อการระบาดของเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล ซึ่งเป็นพื้นที่ที่มีสภาพอุณหภูมิเฉลี่ย ๒๒ - ๒๘ องศาเซลเซียส ความชื้นสัมพัทธ์เฉลี่ย ๖๕-๗๐ % จากการตรวจสอบสภาพแวดล้อมจากสถานีตรวจวัด(Gistda) ในภาคเหนือ ตอนล่าง อ.ไทรงาม จ.กำแพงเพชร อุณหภูมิเฉลี่ย ๒๕.๓๕ องศาเซลเซียส ความชื้นสัมพัทธ์เฉลี่ย ๙๖ % ภาคกลาง ต.คลองบัว อ.เมือง จ.อ่างทอง อุณหภูมิเฉลี่ย ๒๔.๕ องศาเซลเซียส ความชื้นสัมพัทธ์เฉลี่ย ๙๓ % และข้อมูลจากกรมอุตุนิยมวิทยา ในช่วงวันที่ ๒๗ - ๓๐ ส.ค. ๕๘ ภาคกลาง มีฝนตกกระจายทั่วไป ร้อยละ ๔๐-๖๐ ของพื้นที่ และพื้นที่ภาคเหนือและภาค ตะวันออกเฉียงเหนือจะมีฝนตกกระจายทั่วไป ๖๐ - ๗๐ % ของพื้นที่ ในพื้นที่ที่มีการปลูกข้าวพันธุ์อ่อนแอ หว่านข้าว ปริมาณหนาแน่น หากพบสภาพแวดล้อมดังกล่าวให้ทำการหมั่นตรวจสอบในแปลงข้าวเพราะอาจจะเป็นพื้นที่เสี่ยงต่อการ ระบาดต่อไป ซึ่งก็ได้แก่ จังหวัดนครสวรรค์ พิษณุโลก พิจิตร อุทัยธานีชัยนาท สิงห์บุรี อ่างทอง พระนครศรีอยุธยา

ปทุมธานี นนทบุรี สุพรรณบุรี นครปฐม กาญจนบุรี สงขลา ยะลา นราธิวาส และจังหวัดปัตตานี ควรเฝ้าระวังอย่างใกล้ชิด เพราะอาจจะเกิดการระบาดทำให้ข้าวเสียหายได้

๒.๒ พื้นที่เสี่ยงต่อการระบาดของโรคไหม้ข้าว เป็นพื้นที่ที่มีสภาพอากาศ อุณหภูมิเฉลี่ย ๒๒ - ๒๕ องศาเซลเซียส ความชื้นสัมพัทธ์เฉลี่ยมากกว่า ๘๐ % จากการตรวจสอบสภาพแวดล้อมจากสถานีตรวจวัด (Gistda) ในภาคเหนือ บ้านวังน้ำเย็น ต.แม่ป่าก อ.วังชิ้น จ.แพร่ อุณหภูมิเฉลี่ย ๒๔.๗๕ องศาเซลเซียส ความชื้นสัมพัทธ์เฉลี่ย ๙๖ % และสถานีตรวจวัด (Gistda) ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ตำบลคำเจริญ อำเภอตระการพืชผล จังหวัดอุบลราชธานี อุณหภูมิเฉลี่ย ๒๕.๕ องศาเซลเซียส ความชื้นสัมพัทธ์เฉลี่ย ๘๘ % และข้อมูลจากกรมอุตุนิยมวิทยา ในช่วงวันที่ ๒๗ - ๓๐ ส.ค. ๕๘ พื้นที่ภาคเหนือ และภาคตะวันออกเฉียงเหนือจะมีฝนตกกระจายทั่วไป ๖๐ - ๗๐ % ของพื้นที่ ซึ่งเป็นสภาพที่เหมาะสมแก่การระบาดของโรคไหม้ โดยขณะนี้ข้าวอยู่ในระยะกล้าจนถึงระยะแตกกอ โดยเฉพาะในแปลงที่ปลูกข้าวหนาแน่น และปลูกข้าวพันธุ์ข้าวดอกมะลิ ๑๐๕ กข.๑๕ และกข.๖ ซึ่งเป็นพันธุ์ที่อ่อนแอต่อโรคไหม้มาก ควรเฝ้าระวังอย่างใกล้ชิด เพราะอาจเกิดโรคไหม้ได้ ทำให้ผลผลิตข้าวเสียหาย ได้แก่ จังหวัดบุรีรัมย์ เชียงราย ลำปาง ลำพูน นครราชสีมา ศรีสะเกษ มุกดาหาร ขอนแก่น สุรินทร์ กาฬสินธุ์ พะเยา ปัตตานี ชัยภูมิ มหาสารคาม และอุบลราชธานี

๓. ผลการดำเนินงาน

๓.๑ กลุ่มพยากรณ์และเตือนการระบาดศัตรูพืช ได้จัดทำข่าวเตือนการระบาดเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาลและโรคไหม้ข้าวทางเว็บไซต์กรมส่งเสริมการเกษตร และกองส่งเสริมการอารักขาพืชและจัดการดินปุ๋ย

๓.๒ สำนักงานเกษตรจังหวัด บุรีรัมย์ เชียงราย ลำปาง มหาสารคาม นครราชสีมา ศรีสะเกษ มุกดาหาร ขอนแก่น สุรินทร์ กาฬสินธุ์ พะเยา ปัตตานี ชัยภูมิ และอุบลราชธานี แนะนำให้เกษตรกรใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มาและงดการใช้ปุ๋ยไนโตรเจนในระยะนี้เพื่อควบคุมโรคไหม้ข้าว รวมทั้งแนะนำให้เกษตรกรใช้สารเคมีกำจัดตามคำแนะนำของกรมการข้าว

๓.๓ สำนักงานเกษตรจังหวัดพิษณุโลก และจังหวัดปัตตานี แนะนำให้เกษตรกรใช้เชื้อราบิวเวอเรีย ควบคุมเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล และแนะนำให้เกษตรกรใช้สารเคมีกำจัดตามคำแนะนำของกรมการข้าว

ประชาสัมพันธ์แจ้งจังหวัดที่เคยพบการระบาดและพื้นที่เสี่ยงต่อการระบาด ๔๒ จังหวัด เตรียมความพร้อมในพื้นที่ระบาดซ้ำซากเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดการระบาดขึ้นอีก โดยได้จัดทำแปลงติดตามสถานการณ์ทั้งหมดจำนวน ๘๐๙ แปลง ศจช. ในพื้นที่เสี่ยงเร่งผลิตขยายเชื้อราไตรโคเดอร์มา เชื้อราบิวเวอเรีย และรณรงค์ให้สมาชิกใช้ควบคุมศัตรูข้าวในทุกพื้นที่

หมายเหตุ จังหวัดที่มีข้อมูลพื้นที่ปลูกข้าว ๗๐ จังหวัด ๕,๐๑๗ ตำบล

*จังหวัดที่มีรายงานข้อมูล ๗๐ จังหวัด ๓,๔๗๖ ตำบล คิดเป็นร้อยละ ๙๐.๙๐ และ ๖๙.๒๘ตามลำดับ

จังหวัดที่ไม่มีรายงานข้อมูล ๗ จังหวัด ๑,๕๔๑ ตำบล คิดเป็นร้อยละ ๙.๐๙ และ ๓๐.๗๑ ตามลำดับ

** จังหวัดที่มีรายงานข้อมูล ๗๐ จังหวัด ๓,๕๐๙ ตำบล คิดเป็นร้อยละ ๙๐.๙๐ และ ๖๙.๙๔ ตามลำดับ

จังหวัดที่ไม่มีรายงานข้อมูล ๗ จังหวัด ๑,๕๐๘ ตำบล คิดเป็นร้อยละ ๙.๐๙ และ ๓๐.๐๕ ตามลำดับ

รายละเอียดเพิ่มเติม ในรายงานสถานการณ์การระบาดศัตรูพืช ทาง <http://www.doe.go.th/> หรือ <http://www.ppsf.doe.go.th/>

แผนภูมิแสดงการเปรียบเทียบการระบาดของโรคใหม่
ระหว่างปี ๒๕๕๗/๒๕๕๘

